

saa kan han jo kun se, hvorledes Samfundsindtægterne stige. Vi have f. Eks. en Opgørelse for Københavns Vedkommende, hvor der er foretaget en Opstilling af mandlige Forsørgere i København. Naar man tager den samlede Indtægt, Rub og Stub, Millionærer og Stoddere, under et i Aarene 1862, 1892 og 1898, viser det sig, at Gennemsnitsindtægten i 1862 kun var 1,507 Kr., i 1892 steg den til 1,515 Kr. og i 1898 til 1,771 Kr. Det vil sige, at Stigningen fra 1892 til 1898 har været omtrent 17 pCt. og fra 1862 til 1898 over 35 pCt. Det er altsaa ikke Arbejdsklassens Indtægter for sig, der ere stegne saa meget, det er den samlede Indtægt, om man vil, Nationalvelstanden for Københavns Vedkommende, der er stegen saa meget. Hvor bliver saa Beviset af, for at Samfundet som saadant ikke skulde have Raad til at forkorte Arbejdstiden? Det falder ganske til Jorden, det er netop i den Tid, i hvilken Arbejdstiden er bleven forkortet, at Gennemsnitsindtægten for Københavns Beboere er stegen saa meget. Vil man se efter Statsindtægterne paa Statsregnskabet, vil det ogsaa vise sig, at Toldindtægterne pr. Indbygger i Landet er stegen til Trods for, at Arbejdstiden er bleven kortere. Og ser man Sparekasserne efter, bliver det akkurat det samme, Antallet af smaa og mellemstore Sparere stiger Aar for Aar, og det viser altsaa heller ikke, at der skulde være nogen Fare forbundet med Reformen paa dette Omraade.

Nu er det anerkendt fra alle Sider, selv fra den ærede Justitsministers Side, at de sidste 30 Aar have haft en overordentlig heldig Indfyldelse paa Befolkningen i Almindelighed, at den Befolkning, vi nu have er, kulturelt set, betydelig mere fremskreden end den, vi havde for 30 Aar siden. Det er ganske rigtigt, der skyder op hist og her, hvor der føles Trang der til, Dannelsesforeninger, Folkeuniversitetsforeninger, Læseselskaber, kort sagt Selskaber med det Formaal at bibringe Mennesker Oplysning, og at dyrke Ting, der kunde virke forældende paa Menneskene. Vi have saaledes i København og mange andre Steder indført Aftenskoler, og Københavns Kommune har indført Fortsættelsesskoler for unge Mennesker i en bestemt Alder fra 14—20 Aar. Men hvor uendelig mange er der ikke, som ikke kunne nyde godt af disse Ting. Kunde man nu indskrænke Arbejdstiden til 8 Timer, er neppe nogen i Tvivl om, at det vilde virke heldigt for de paagældende, og at mange af dem, der ikke kunne nu, vilde

være i Stand til at nyde Livet en Smule mere, end de nu gøre det. Mange vilde f. Eks. gerne hen at høre paa et Foredrag, mange ville gerne leve et Familieliv, men hvortil indskrænker dette Familieliv sig nu? Manden gaar paa Arbejde tidlig om Morgenen og har tidt 1 à 1½ Times Vej at gaa til Arbejdspladsen, og om Aftenen lægger han sig, naar han har faaet lidt Maad, paa Sengen og snorker igen til næste Morgen. Det er ikke noget Familieliv, men det er kun et saadant, der kan trives under de Forhold, vi have, med den Arbejdstid, der er, og med de lange Afstande, der er mellem Arbejdspladserne og Hjemmet.

Jeg henstillede til de ærede Repræsentanter ude fra Landet, om de vilde drage en Parallel mellem de Forhold, hvorunder deres Forfædre levede, og de Forhold, hvorunder Arbejderne nu leve, da der var en Analogi til Stede mellem dette, og jeg gør det af en Grund endnu, fordi det viser sig, at Befolkningens Overskud mere og mere drager ind til Byerne. Fra 1880 til 1901 er hele Befolkningen stegen med 24—25 pCt., men Landbefolkningen er kun stegen med knap 7 pCt. Det viser altsaa, der er en stadig Strøm fra Landet til Byerne. Det er altsaa Landboernes paarørende, deres Børn og mange Gange deres Forældre, der maa ind til Byerne for at søge deres Erhverv, og det er ikke saaledes, at det alene er den store By, der drager Mængden til sig og trækker med Forlystelser, det er mange Gange den bitre, bitre Nød, der driver Folk der ind for at søge Arbejde, som de ikke kunne finde der ude.

Se af den Grund, synes jeg, der var Anledning for det ærede Flertal, som jo for en væsentlig Del bestaar af Landbo-repræsentanter, til at tage denne Sag under meget velvillig Overvejelse og dog nu søge at gøre Alvor af at komme det Spørgsmaals Løsning saa meget nærmere. Det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Ingvard Jensen) sagde under Behandlingen af en anden Sag, at han nærede Sympati for dette Spørgsmaal; og det er overmaade løftende for dem, der interessere sig for denne Sag, at høre, at man ogsaa fra anden Side sympatiserer med den. Det ærede Medlem for Give (N. C. Jensen) sagde forleden Dag, ogsaa da han talte om et andet Spørgsmaal, at man skulde gøre, hvad man kunde, for at tilvejebringe social Fred. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Give i dette, og jeg tror derfor ogsaa, at der ved